Fii bun mai ales cu oamenii răi, ei au nevoie cel mai mult de bunătate. **(Anonim)**

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

24 mai

2013

Anul XII

nr. 19 (470)

Săptămînal juridic

8 pagini – 4,10 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Penitenciarul din satul Goian, destinat minorilor deținuți, a fost renovat pag. 3

„Familia – comoara copilului” pag. 4

Interzicerea discriminării pag. 6

Reprezentantul Delegaţiei UE în Moldova, Wicher Slagter: Acordul de creare a Zonei de Comerţ Liber, Cuprinzător şi Aprofundat Moldova – UE poate fi semnat peste cîteva luni

Acordul de creare a Zonei de Comerţ Liber, Cuprinzător şi Aprofundat Moldova – UE (DCEFTA) poate fi semnat peste cîteva luni.

Declaraţia a fost făcută de oficialul Wicher Slagter, în cadrul dezbaterilor economice, ce au avut loc de Ziua Europei, menţionînd că negocierile tehnice pe marginea acordului continuă, însă semnarea va fi posibilă doar dacă în Moldova va fi creat un Guvern funcţional, care va continua cursul de integrare europeană.

Totodată, Slagter a accentuat că UE semnează acordul cu ţara, dar nu cu o majoritate concurentă, de aceea documentul va fi semnat indiferent de configurarea noului Guvern. Oficialul a menţionat că aderarea Moldovei la DCFTA va acţiona pozitiv asupra dezvoltării ţării. „Moldova este o ţară mică cu o industrie slab-dezvoltată şi cu un mare potenţial în domeniul resurselor umane. Pentru dezvoltare, are nevoie de integrare într-o comunitate regională mai mare”, susţine Wicher Slagter.

De asemenea, el a mai accentuat că acordul DCFTA nu doar simplifică comerţul cu UE, dar şi contribuie la modernizarea economiei Moldovei din contul implementării unor standarde mai înalte ale calităţii, normelor legislative etc.

Slagter recunoaşte că după intrarea în vigoare a acordului, concurenţa pentru companiile moldoveneşti vor fi mai dure şi nu va putea fi susţinută de toţi. „Este un proces natural, care va duce la specializarea bazată pe facilităţi concurenţiale. În asta şi constă globalizarea, şi asta va duce la înflorirea generală”, a spus Wicher Slagter.

Amintim că următoarea rundă, cea de-a 7-a, a negocierilor pe marginea Acordului DCFTA, va avea loc în zilele de 10-14 iunie, la Chişinău.

BERD examinează posibilitatea de a iniţia noi proiecte comune cu Republica Moldova

Preşedintele Republicii Moldova, Nicolae Timofti, a avut, recent, o întrevedere cu directorul regional al Băncii Europene pentru Reconstrucţie şi Dezvoltare (BERD) pentru Caucaz, Republica Moldova şi Belarus, Paul-Henri Forestier, care şi-a încheiat mandatul, şi Bruno Balvanera, noul director regional al instituţiei.

Paul-Henri Forestier a spus că BERD examinează posibilitatea de a iniţia noi proiecte comune cu Republica Moldova, în valoare de peste 100 milioane de euro în domenii, precum transporturile şi căile ferate. Reprezentantul BERD a subliniat importanţa stabilităţii politice în ţară pentru continuarea investiţiilor.

Totodată, Paul-Henri Forestier şi-a exprimat îngrijorarea faţă de atacurile asupra unor instituţii financiare din Republica Moldova şi a declarat că autorităţile statului ar trebui să contracarează asemenea acţiuni.

Preşedintele a salutat multiplele proiecte derulate în prezent de instituţia internaţională financiară ce ţin de renovarea drumurilor, modernizarea Aeroportului Internaţional Chişinău, finanţarea proiectului de aprovizionare cu apă a mai multor localităţi din ţară, modernizarea transportului public din municipiul Chişinău, precum şi acordarea creditelor unor întreprinderi private prin intermediul unor bănci locale.

În cadrul schimbului de păreri, preşedintele Nicolae Timofti şi-a exprimat speranţa că premierul desemnat, Iurie Leancă, va propune un program de guvernare şi o garnitură guvernamentală care să aibă susţinerea Parlamentului, fapt ce va permite asigurarea stabilităţii în ţară, se arată într-un comunicat de presă al Preşedinţiei.

A fost făcut public studiul privind costurile și beneficiile mobilității forței de muncă între UE și statele Parteneriatului Estic

Majoritatea migranților din statele Parteneriatului Estic sînt migranți temporari, în sensul că aceștia continuă să aparțină unei gospodării în țara lor de origine, chiar dacă lucrează în străinătate pentru o perioadă lungă de timp. Aceasta este una din concluziile studiului global contractat de Comisia Europeană în cadrul proiectului european „Costurile și beneficiile mobilității forței de muncă între UE și statele Parteneriatului Estic”.

În cadrul proiectului au fost realizate 11 cercetări de țară (cinci state ale UE selectate, precum și șase state din cadrul Parteneriatului Estic), două documente de politici privind „Migrația forței de muncă din țările Parteneriatului Estic: evoluția și opțiunile de politici pentru rezultate mai bune” și „Migrația forței de muncă din statele Parteneriatului Estic spre UE: o evaluare cuprinzătoare a costurilor și beneficiilor și propuneri pentru o mai bună adaptare a pieței muncii”, și studiul final: „Migrația din statele Parteneriatului Estic spre Uniuniea Europeană – opțiuni pentru un viitor mai bun”.

Raportul de țară pentru Republica Moldova reprezintă unul din cele șase studii ale primei faze a proiectului european și are drept scop oferirea unei imagini cu privire la potențialul de creștere a fluxurilor de migrație și consecințele acesteia, ca urmare a unor eventuale modificări ale politicilor de migrație ale Uniunii Europene care ar putea afecta Republica Moldova.

Studiul, realizat de o echipă alcătuită dintr-un expert pe problema migrației și un expert din domeniul pieței forței de muncă, se bazează pe o analiză a literaturii existente în domeniul migrației în Republica Moldova și a efectelor sale și, în al doilea rînd, pe o cercetare cantitativă a situației existente cu privire la fluxurile migratorii.

„Cu peste un sfert din forța de muncă care lucrează în prezent în străinătate (10% din populația totală a țării), Republica Moldova a devenit simbol al unei țări dependente de migrație, cu toate costurile și beneficiile asociate acestei definiții. Remitențele constituie o treime din venitul național, contribuind la ridicarea standardelor de viață și a investițiilor în business și locuințe, în pofida acestui fapt, există costuri mari privind fluxurile migratorii ridicate, efectele cărora sînt simțite atît la nivel macroeconomic, cît și la nivelul vieții sociale”, se menționează în studiu.

Flash

Corneliu Gurin a fost restabilit la șefia Procuraturii Generale

Înalta instanță a decis că revocarea sa din funcție, prin votul PLDM-PCRM, este ilegală. Magistrații au precizat că o astfel de procedură nu poate să existe, întrucît normele legale garantează independența și inamovibilitatea procurorului general. În schimb, constituțională a fost declarată numirea lui C. Gurin, ceea ce reprezintă un argument în plus ca acesta să revină în fotoliu.

Referindu-se la abrogarea hotărîrii de numire a procurorului general, Curtea Constituțională susține faptul că: „votul odată consumat și necontestat în procedură regulamentară nu poate fi revăzut, ar zădărnici tot procesul legislativ, ar afecta securitatea raporturilor juridice și chiar securitatea națională, dacă s-ar admite posibilitatea revenirii, după o perioadă, la voturile exprimate".

Parlamentul și Ministerul Justiției au invocat o eroare la numărarea celor 51 de voturi anunțate pentru C. Gurin și anume că doi deputați PLDM nu ar fi votat. Însă, magistrații au precizat că și fără cele două voturi, procurorul general putea fi numit în funcție, fapt confirmat și de ministrul adjunct al Justiției.

Din partea Parlamentului, la ședința Curții au fost delegați doi deputați: liberal-democratul Anatolie Dimitriu și comunistul Anatolie Zagorodnîi, care însă nu s-a prezentat. Rămas singur, deputatul PLDM, licențiat în drept, a găsit cu greu argumente în apărarea propriului vot pentru demiterea procurorului general.

Cu puțină ironie, magistrații au încercat să manifeste toleranță.

După deliberări, deputatul Dimitriu și ministrul adjunct al Justiției n-au mai revenit la Curte pentru a afla decizia magistraților.

În Chișinău vor fi instalate containere noi pentru colectarea deșeurilor

Primăria municipiului Chișinău a început lucrările de amenajare a locațiilor pentru colectarea selectivă a deșeurilor menajere.

În acest sens, Regia „Autosalubritate" instalează containere din plastic, cu capacitatea de 1,1 m³. Primele containere se instalează deja în sectorul Buiucani.

„În total, vor fi instalate 500 de containere pentru sticle și 500 pentru hîrtie. Cu părere de rău, au început să strice lacătul. Cred că vom face și o adresare/reclamă, deoarece în containerele pentru sticlă se aruncă carton. Un agent voluntar cu care am discutat are circa 1200 de containere pentru plastic, dar am vorbit cu el să schimbe designul, ca în Europa", a declarat șeful Direcției Autosalubritate a Pimăriei, Tudor Manev.

La moment, în orașul Chișinău sînt instalate 2200 de containere de tip german, cu capacitatea de 1,1 m³ și 7800 de containere obișnuite, cu capacitatea de 0,75 m³.

O femeie la conducerea Departamentelui Instituțiilor Penitenciare

Colonelul de poliție Ana Dabija este noul director interimar al Departamentului Instituțiilor Penitenciare. Aceasta a fost prezentată, recent, de către ministrul Justiției Oleg Efrim, în cadrul unei ședințe de lucru. Valentin Corlăteanu, colonel de justiție, a fost numit în calitate de nou director-adjunct.

Ana Dabija s-a născut pe data de 27 aprilie 1963, în satul Brînzeni, raionul Edineț. După o perioadă de opt ani de activitate didactică, aceasta a fost angajată în cadrul Servicii Operative ale MAI, a fost șefa Direcției Securitate Regim și Supraveghere a DIP și adjunct al DIP.

În centrele de bacalaureat din țară va fi organizată Ziua ușilor deschise pentru elevi și părinți

În zilele de 2 și 3 iunie curent, va fi organizată Ziua ușilor deschise în centrele de bacalaureat din țară pentru candidați și părinți. Decizia a fost luată în cadrul ședinței conducerii ministerului cu șefii direcțiilor raionale/municipale de învățămînt. În aceiași zi vor fi afișate și listele candidaților la examene, în ordinea alfabetică și conform profilurilor, în baza cărora elevii vor fi repartizați în săli.

Șefii de direcții au fost informați și despre procedura de preluare a testelor de la bancă, în ziua examenelor.

Ministrul în exercițiu al Educației, Maia Sandu, a solicitat celor prezenți la ședință să asigure organizarea și desfășurarea unui examen corect.

Printr-un ordin semnat de ministrul Maia Sandu, din 20 mai curent, au fost interzise colectările de bani în scopul organizării sesiunii de examene în învățămîntul preuniversitar, Sesiunea - 2013. Textul ordinului poate fi accesat pe pagina web: aee.edu.md.

Cheltuielile pentru organizarea și desfășurarea examenelor sînt suportate din bugetul de stat și nimeni nu este în drept să perceapă vreo taxă pentru aceasta.

Profesorul Vasile Florea apreciat la o conferință științifico-practică ce a avut loc la Kiev

Orice reușită implică eforturi majore din partea celui căruia îi aparține ea. Or, în cazul în care este vorba despre abordarea unei probleme din perspectiva științifico-practică, aceasta necesită implicare aproape pînă la uitare de sine. Astfel se poate caracteriza și personalitatea domnului Vasile Florea, doctor în drept, conferențiar universitar, docent la Catedra Drept Penal a Academiei de Poliție „ Ștefan cel Mare", care are un stil aparte de a munci, studia și analiza lucrurile, mai ales în domeniul ce și l-a ales ca destin – justiția, fapt ce îi determină inconfundabilitatea.

Este cunoscut de colegii de breaslă drept un mare profesionist, o fire ageră și activă, iar șirul calificativelor pozitive vizavi de această personalitate poate continua la nesfîrșit.

Deși sîntem un stat cu o economie precară, Republica Moldova se poate mîndri, pe bună dreptate, cu specialiști de o calificare înaltă, care ne reprezintă și ne crează imaginea peste hotarele țării. O dovadă în acest sens ne servește și exemplul profesorului V. Florea, care s-a evidențiat drept un participant activ și în cadrul conferinței internaționale științifico-practice, cu genericul „Profilaxia, identificarea și tratamentul hipertensiunii arteriale", dedicată Zilei mondiale a sănătății, organizată de Universitatea Națională de Medicină din Ucraina „A. A. Bogomoleț", unde a prezentat raportul cu tema „Practica de urmărire penală și judiciară în cazul infracțiunilor medicale".

Astfel, pentru profunzimea tratării subiectului abordat, pentru comunicarea ireproșabilă și captivantă, domnului V. Florea i-a fost înmînat certificatul de participare la conferință, semnat de Vitalii Moscalenco, academician, rectorul Universității Naționale de Medicină din Ucraina „ A. A. Bogomoleț", vicepreședintele Academiei Naționale de Medicină din Ucraina și Dorit Nitan Kaluski, reprezentantul Organizației Mondiale a Sănătății în Ucraina.

Redacția Ziarului Dreptul și Revista Națională de Drept îl felicită cu acest minunat prilej, urîndu-i multe succese în continuare și realizări pe măsura așteptărilor.

Cor. DREPTUL

Amnesty International-Moldova a lansat primul ghid privind combaterea torturii

Amnesty International-Moldova a lansat primul ghid privind combaterea torturii. Acesta oferă informații victimelor despre drepturile lor, oferind prin exemple situții posibile în care pot avea loc acțiuni de tortură și traseul legal pe care trebuie să îl urmeze avocatul. Amintind de dosarele din 7 aprilie 2009, experții au tras atenția că în cazurile de tortură multe dintre plîngeri rămîn neexaminate sau nu sînt soluționate la nivel național și victimele aleg să-și caute dreptate la Curtea Europeană pentru Drepturile Omului.

După ce au lucrat timp de un an la patru cazuri de tortură, experții Amnesty International, împreună cu avocații și procurorii care au examinat dosarele, au sintetizat principalii factori ce favorizează perpetuarea torturii. Recomandările autorilor se referă la investigarea promptă a plîngerilor, la colectarea de probe în timpul procesului de urmărire penală dar și la modul în care trebuie să fie tratate și protejate victimele, spune Igor Stoica, coordonator de program: „În mare parte toți au căzut de acord referitor la elementele principale, că lucrul trebuie optimizat, că cererile trebuie examinate cît mai prompt, rapid și eficient. Adică, acest fenomen al torturii urmează a fi oricum exterminat din Moldova, fiindcă au trecut deja atîția ani, patru ani după 7 aprilie, și trebuie să avem rezultate pozitive".

Recomandările incluse în ghid se referă la necesitatea unor modificări legislative care să nu permită interpretări în defavoarea victimei. Coautoarea ghidului, avocata Veronica Mihailov-Moraru spune că este necesar ca oamenii să știe ce își pot permite polițiștii în timpul reținerii și care sînt acțiunile de tortură: „În acest ghid noi venim cu recomandări atît pentru neprofesioniști, cît și pentru profesioniști. Am constatat că majoritatea clienților noștri practic nu cunosc elementar care sînt drepturile lor. De multe ori, aceștia au aflat că au fost supuși torturii și relelor tratamente, dar nimeni nu le-a explicat că ei au dreptul să depună o plîngere sau nimeni nu le-a spus unde să se adreseze cu o astfel de plîngere".

Tergiversarea dosarelor pe cazuri de tortură este o altă carență din sistemul justiției semnalată de experți. Vitalie Crețu din Răzeni a fost reținut după 7 aprilie și spune că pînă acum tot cere despăgubiri. Tînărul zice că în cazul său, polițiștii au aplicat violența cînd l-au reținut și l-au impus să semneze declarații ce nu-i aparțin: „Am fost pe data de opt și nouă, să-i susțin pe cei, puțini care mai ieșeau să protesteze contra faptului că au fost arestați și torturați tineri. Am văzut că mă urmăresc, am urcat în autobuz și am mers pînă la locul de serviciu dar acolo totuși m-au găsit, m-au trîntit jos, m-au bătut cu picioarele. La comisariat au fost doi, la reținere trei. Pur și simplu, mă trînteau jos, mă băteau, pentru ca mă puneau să semnez și eu refuzam".

Relele tratamente reprezintă una din cele mai dese cauze pentru care Republica Moldova este condamnată la CEDO. Cristina Pereteatcu, directoarea Amnesty International-Moldova este de părere că lista condamnărilor ar putea să crească atît timp cît nu avem precedentul unor cazuri soluționate eficient și corect la nivel național: „Noi vorbim despre tortură că este o problemă foarte gravă și torționarii nu sînt pedepsiți în continuare, deci, cumva noi încercăm să atenționăm că problema trebuie și poate fi rezolvată acasă și prin urmare, avem de-a face cu un cerc vicios și justiția în continuare merge pe calea impunității, iar cei vinovați nu sînt pedepsiți".

Concluzia generală la care au ajuns autorii ghidului este că Republica Moldova ar avea nevoie de o instituție independentă, care să fie specializată numai pe investigarea cazurilor de tortură și maltratare. Experții motivează acest lucru prin insuficiența de competențe de care dau dovadă, în mare parte, cei antrenați în soluționarea cazurilor de tortură.

Penitenciarul din satul Goian, destinat minorilor deținuți, a fost renovat

În ultimul timp, tot mai mult se vorbește despre adaptarea justiției juvenile la noile standarde. Prin urmare, renovarea Penitenciarului din satul Goian, comuna Ciorescu, se înscrie perfect în aria acestor preocupări. Astfel, instituția în cauză, care este destinată detenției minorilor, a fost reparată și inaugurată recent.

La eveniment au participat oficiali ai Republicii Moldova, reprezentanți ai ambasadelor străine în țara noastră, membri ai asociațiilor obștești, donatori, agenți economici și persoane care au contribuit la implementarea și realizarea acestui proiect-pilot.

Potrivit Ministerului Justiției, în acest penitenciar urmează să fie plasați minorii de la Penitenciarul nr. 2, Lipcani. Experții consideră că inaugurarea noii structuri va asigura modificarea întregului sistem corecțional de justiție juvenilă, astfel încît detenția să fie înlocuită cu un mediu centrat pe copil, care să includă activități educaționale, terapeutice și de orientare vocațională. Reforma implementată constă în îmbunătățirea modului de executare a pedepselor, pregătirea deținuților minori pentru eliberare și dezvoltarea programelor de resocializare a acestora.

La deschiderea festivității, Liliana Palihovici, președintele interimar al Parlamentului, a apreciat aportul din partea tuturor privind înfăptuirea într-un timp record a unei realizări majore și atît de necesară justiției juvenile. „Fiecare angajat ar trebui să vadă în acești deținuți, în primul rînd, niște copii care au nevoie de ajutor, suport, grijă și înțelegere", a subliniat L. Palihovici în discursul său.

Prezent la eveniment, ministrul în exercițiu al Justiției, Oleg Efrim, a menționat că acest proiect vine să modifice întregul sistem corecțional de justiție juvenilă. „Sper ca acest penitenciar să fie mai degrabă o școală pentru ei, să se corijeze, să realizeze că au greșit și să pornească pe o cale corectă atunci cînd vor părăsi acest loc", a menționat O. Efrim.

La rîndul său, directorul interimar al Departamentului Instituțiilor Penitenciare a declarat că este recunoscător fiecărui colaborator și partenerilor externi pentru contribuția adusă în procesul de implementare și realizare a acestui proiect promițător. În context, remarcăm faptul că o parte din donație a fost acumulată chiar de colaboratorii Departamentului Instituțiilor Penitenciare și ai altor subdiviziuni ale Ministerului Justiției, donînd cîte o zi din salariu. Această contribuție s-a ridicat la peste 300 de mii de lei.

Ceremonia a continuat cu o vizită în penitenciar. Astfel, invitații au avut ocazia să vadă și să aprecieze condițiile nou create pentru detenția copiilor. De acum înainte, colaboratorii instituției și minorii vor avea săli de calculatoare, bibliotecă, clase de studii, sală de sport și clasă de studiere a unei profesii, nou dotate și racordate la prevederile standardelor europene și ale Ministerului Educației al Republicii Moldova.

Precizăm că proiectul de reconstrucție a penitenciarului este realizat de Ministerul Justiției și Departamentul Instituțiilor Penitenciare, cu suportul Misiunii Norvegiene de Experți pentru Promovarea Supremației Legii în Moldova (NORLAM), cu scopul de a contribui la reformarea sistemului penitenciar național, prin crearea unei instituții corecționale euroconforme pentru minori. Costul proiectului se estimează la 1,7 mil. lei, inclusiv suport bugetar în mărime de 1,3 mil. lei, fonduri din donații de circa 400 mii lei.

Cor. DREPTUL

Schimb de experiență în domeniul justiției

Ministerul Justiției al Republicii Moldova a fost, recent, gazda unei delegații a Departamentului Justiției al Statului Hawaii din SUA. Întrunirea a avut loc în contextul schimburilor de experiență periodice ce se desfășoară între funcționarii R. Moldova și cei ai Statelor Unite ale Americii. Astfel, colaboratorii ministerului au avut un șir de discuții cu reprezentanții justiției americane, familiarizîndu-se cu diversele aspecte ale domeniului judiciar din ambele state.

Potrivit Ministerului Justiției, funcționarii americani au făcut o prezentare a Departamentului Justiției al Statului Hawaii, activitatea căruia, în calitate de autoritate publică, se aseamănă cu cea a Ministerului Justiției din R. Moldova. În pofida faptului că sistemul justiției din SUA, unde fiecare stat dispune de Constituție și legislație proprie, diferă substanțial de organizarea sistemului în R. Moldova, participanții la discuții au găsit o serie de asemănări.

Totodată, funcționarii Ministerului Justiției s-au arătat interesați de experiența colegilor americani în domenii, precum: criteriile de selecție a persoanelor care activează în instituțiile guvernamentale de drept din SUA, etapele elaborării și adoptării actelor normative, modalitatea consultării documentelor oficiale cu societatea civilă, aspecte referitoare la protecția drepturilor omului, particularitățile activității instanțelor judecătorești, alte subiecte de interes comun.

Precizăm că vizita experților din SUA a avut loc în cadrul Programului de Stagiere în Instituțiile de Drept din SUA, care a fost lansat în 2005 de către Departamentul de Stat al SUA și administrat de către Consiliile Americane pentru Învățămînt Internațional. Programul oferă profesioniștilor tineri din domeniul legislativ din Rusia, Ucraina, Moldova, Georgia, Turcia, Armenia, Azerbaidjan, posibilitatea să acumuleze experiență practică în una dintre instituțiile publice de drept din SUA.

L.D.

Un grup de lucru va elabora conceptul privind modul de instituire a spațiilor de audiere a copiilor

Și iarăși, în vizor avem reformarea justiției pentru copii.

Recent, în cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova a fost organizată o masă rotundă unde s-a discutat despre modul și standardele de instituire a spațiilor de audiere prietenoase copiilor.

Potrivit ministerului de ramură, la întrunire au participat experți ai NORLAM, UNICEF, „La Strada", CNPAC, Procuraturii Generale, reprezentanți ai Ministerului Justiției, Ministerului Afacerilor Interne, precum și ai altor instituții publice, ONG-uri și donatori.

Scopul întîlnirii constă în identificarea unor soluții pentru implementarea optimă a acțiunii prevăzute de Strategia de reformare a sectorului justiției (2011-2016) și Planul de acțiuni privind implementarea acesteia, care se referă la amenajarea, în incinta instanțelor de judecată, a procuraturilor și a comisariatelor de poliție, a spațiilor destinate asistenței și audierii copiilor.

Astfel, au fost prezentate cadrul normativ existent, standardele internaționale și bunele practici privind instituirea spațiilor de audiere a copiilor, precum și realizările întreprinse de R. Moldova pînă în prezent în această direcție.

În context, Bjorn Larsen, expert, NORLAM, a atenționat cu privire la necesitatea unui cadru legislativ adecvat și ajustat la necesitățile copiilor. „Doar prin evitarea revictimizării, prin reducerea numărului de audieri, vom asigura o justiție prietenoasă copiilor", a remarcat sursa citată, dînd drept exemplu standardele aplicate în acest sens în Norvegia.

Dezbaterile au fost centrate pe problema locului și instituțiilor în cadrul cărora ar trebui să fie instituite spațiile de audiere a copiilor implicați în dosarele judecătorești. În cele din urmă, s-a convenit asupra creării unui grup de lucru care va elabora conceptul și va decide locul unde să fie create camerele de audiere a copiilor, precum și standardele tehnice și de procedură, care urmează a fi respectate în procesul de audiere a minorilor în încăperile special amenajate cu acest scop. Totodată, grupul de lucru va definitiva un proiect de modificare a legislației în vederea instituirii unei justiții prietenoase copiilor.

L.D.

Prestatorii de servicii sociale vor fi acreditați de un consiliu național

Începînd cu acest an, prestatorii publici și privați de servicii sociale sînt acreditați de către Consiliul Național de Acreditare a Prestatorilor de Servicii Sociale. Acreditarea se face în baza unui proces de evaluare a corespunderii serviciilor prestate standardelor minime din domeniu.

Șefa Direcției Protecția Familiei și Drepturilor Copilului din cadrul Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Viorica Dumbrăveanu, a declarat, în cadrul unui interviu, că în momentul în care nu sînt prestate servicii sociale de calitate, acreditarea este retrasă. Pentru că procedura durează în timp, în cazul în care un prestator de servicii nu și-a îndeplinit responsabilitățile, nu se mai merge pe retragerea acreditării, ci pe rezilierea imediată a contractului.

Viorica Dumbrăveanu a specificat că ministerul are mai multe așteptări în ceea ce privește prestarea serviciilor sociale de către organizațiile obștești. „Așteptările se referă la o acoperire mai mare a populației cu servicii sociale și ca aceste servicii să fie cu adevărat de calitate", a mai menționat șefa de direcție.

Întrebată cum ar trebui să arate un serviciu social model, Viorica Dumbrăveanu a răspuns că acesta este acel serviciu care satisface necesitățile beneficiarilor, are resurse umane care sînt nu doar calificate, dar și trăiesc prin prisma beneficiarilor. „Avem lucrători foarte buni, dar trebuie să ne axăm mai mult și pe aspectul beneficiarului. Aceasta înseamnă că prestatorii de servicii sociale din Moldova vor trebui să pună accentul pe satisfacția și implicarea beneficiarilor în prestarea serviciilor. Astfel, ne dorim să creăm servicii flexibile, axate pe beneficiar", a subliniat Viorica Dumbrăveanu.

Șefa Direcției Protecția Familiei și Drepturilor Copilului a mai spus că majoritatea standardelor care sînt revizuite și implementate în acest moment, pun accent pe participarea și opinia beneficiarilor în procesul de acordare a serviciului.

„Familia – comoara copilului”

Angela AXENTIEV, bibliotecar, şef oficiu, Serviciul „Activitate cu copii de vîrstă preşcolară şi de 7-10 ani” din cadrul Bibliotecii Naţionale pentru Copii „Ion Creangă”

Fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu ei. Copilul are dreptul la educaţie din partea părinţilor, la dezvoltarea capacităţilor intelectuale, la libertatea gîndirii şi conştiinţei, la apărarea demnităţii şi onoarei.

Acesta este un drept fundamental, inalienabil al copilului, garantat atît de legislaţia naţională, cît şi de cea internaţională. Prin urmare, familia, pe bună dreptate, îşi justifică statutul de nucleu al societăţii.

Pentru o mai bună înţelegere a problemei familiei şi îmbunătăţirea capacităţii ţărilor de a rezolva aceste chestiuni prin politici corespunzătoare, în 1993, Organizaţia Naţiunilor Unite a instituit Ziua internaţională a familiei, care a fost celebrată, recent. Cu acest prilej, în întreaga lume au avut loc diverse acţiuni, organizate cu scopul de a promova instituţia familiei, iar Republica Moldova nu este o excepţie în acest sens, cu atît mai mult, cu cît acest subiect este unul destul de actual pentru ţara noastră.

De altfel, aceasta este o problemă sesizată, de ani buni, şi de către noi, bibliotecarii din cadrul „Bibliotecii Picilor”, angajaţi în serviciul copilului, ce ne preocupă mult, pentru că întîlnim frecvent situaţii în care părinţii sînt plecaţi peste hotare, iar copiii sînt lăsaţi în grija tuturor (rude, grădiniţă, orfelinate, şcoală, bibliotecă, Internet - Café etc.). Cu siguranţă, pot afirma că avem o generaţie de beneficiari ai instituţiei noastre care reprezintă o pătură vulnerabilă, caracterizîndu-se prin lipsă/surplus de resurse financiare, în orice situaţie, fiind lipsiţi de grija părintească şi educaţia moral-spirituală. Or, în lipsa acestor valori umane, societatea se poate transforma într-un haos imens.

Fiind o instituţie care pune accent, în primul rînd, pe necesităţile copiilor, în contextul Zilei internaţionale a familiei, şi Biblioteca Naţională pentru Copii „Ion Creangă”, Serviciul „Activitate cu copii de vîrstă preşcolară şi de 7-10 ani”, a organizat o discuţie în grup cu genericul „Familia – comoara copilului”. La eveniment au participat elevii clasei a 2 „A” a Liceului teoretic „M. Koţiubinski”, împreună cu profesoara lor Nina Cupcenco.

Scopul organizării unei întruniri cu un asemenea generic rezidă în informarea copiilor cu privire la respectarea dreptului lor la familie, sensibilizarea acestora vizavi de cei mai trişti ca ei, care nu au şansa să se dezvolte într-un climat familial normal.

Se pare că fenomenul migraţiei, care ia din ce în ce mai multă amploare în ţara noastră, şi influenţează negativ asupra familiilor din societatea în care trăim, îşi lasă o amprentă destul de perceptibilă şi asupra celor care încă ar trebui să fie preocupaţi de „grijile” copilăriei – copiii.

Astfel, în urma discuţiilor ce au avut loc, am constatat cu stupoare că deşi au încă o vîrstă fragedă, această problemă îi îngrijorează cu adevărat, că sînt preocupaţi de soarta celor care nu îi au alături pe mama şi tata, care din anumite considerente, i-au lăsat să crească cu bunicii sau şi mai grav, cu rude îndepărtate şi chiar au fost abandonaţi în orfelinate. Copiii, chiar şi cei care se dezvoltă în familii normale conştientizează că majoritatea semenilor lor sînt lipsiţi de ceva scump, şi anume – familia. Ei sînt de părere că nimic nu valorează mai mult decît grija şi dragostea părintească.

În acest context, merită a fi menţionat şi mesajul emoţionant al Albinei Anfinoghenov, elevă în clasa a 2 „A” a Liceului „M. Koţiubinski”, adresat tuturor părinţilor care au plecat peste hotare şi şi-au lăsat copiii acasă: „Dragi părinţi plecaţi peste hotare, copiii pot creşte fără jucării luxoase şi alte bunuri, însă nu pot creşte fără grija, gingăşia şi alintul din partea dumneavoastră, deoarece astfel nu pot fi fericiţi.

Dacă îţi frîngi un picior, acesta se vindecă, dar sufletul unui copilaş rănit de lipsa părinţilor nu se tămăduieşte uşor. Copiii lăsaţi merg la biserică şi aprind cîte o lumînărică pentru sănătatea dumneavoastră. Nu ne abandonaţi! Noi vă iubim!”.

Totodată, nu este de renegat nici poziţia profesoarei N. Cupcenco, care este antrenată direct în activitate cu copiii. Ea susţine că devine imperios necesar ca în Republica Moldova să fie adoptată o lege ce ar urma să asigure protecţia copilului împotriva abandonului, în acelaşi timp, aceasta să prevadă şi măsuri pentru prevenirea fenomenului respectiv. Părinţii trebuie să fie obligaţi să aibă grijă de copiii lăsaţi, să îi asigure nu numai din punct de vedere material, ci şi spiritual.

„Odată ce au creat o familie, părinţii trebuie să îşi asume responsabilitatea vizavi de cei cărora le-au dat viaţă. Prin urmare, aceasta este o responsabilitate şi în faţa întregii societăţi, deoarece copiii sînt viitorul nostru, iar soarta lor depinde de părinţi.

Este regretabil faptul că majoritatea copiilor contemporani, sînt lipsiţi de dragostea părintească, iar maturii, de multe ori, din motive obiective şi subiective, în acelaşi timp, nu conştientizează durerea care o provoacă copiilor prin abandonare, fie ea şi pe termen scurt, lipsindu-i de căldura, atenţia şi dragostea de care au atîta nevoie”, a subliniat N. Kupcenko.

Aşadar, respectarea dreptului copilului de a locui într-un mediu familial este o problemă stringentă pentru societatea noastră, aceasta rămînînd şi în vizorul „Bibliotecii Picilor”. În acest sens, în Planul de activităţi culturale al structurii noastre avem preconizate mai multe acţiuni menite să reducă consecinţele acestui fenomen antisocial.

Dreptul la familie pentru toţi copiii

După cum ştim deja, întreaga lume a marcat, recent, Ziua internaţională a familiei. Ţinînd cont de faptul că în Republica Moldova, în urma amplificării fenomenului migraţiei populaţiei, noţiunea de familie şi-a cam pierdut din sens, la modul practic vorbind, avocatul parlamentar pentru drepturile copilului Tamara Plămădeală îşi exprimă îngrijorarea în legătură cu situaţia privind familiile din ţara noastră, pericolele care ameninţă instituţia familiei în societatea în care trăim. În acest sens, ombudsmanul solicită autorităţilor să elaboreze politici menite să consolideze familia, să stimuleze creşterea natalităţii, inclusiv prin acţiuni de protecţie socială a mamelor şi copiilor, se arată într-un comunicat al Centrului pentru Drepturile Omului din Moldova.

Totodată, Tamara Plămădeală semnalează existenţa mai multor factori care generează degradarea familiilor în ţară, iar ca rezultat, au de suferit, în primul rînd, copiii, dar, în cele din urmă şi întreaga societate.

Astfel, starea social-economică precară, creşterea sărăciei, rata înaltă a şomajului, în special în localităţile rurale, sînt doar cîţiva factori care subminează instituţia familiei în Republica Moldova şi conduc la amploarea fenomenului migraţiei, în căutarea unui loc de muncă peste hotarele ţării. Prin urmare, efectele sînt devastatoare pentru o societate: destrămarea familiilor, copii lăsaţi în grija rudelor sau chiar a unor persoane străine, în unele cazuri, emigrarea mai multor familii tinere în străinătate, în multe sate din Moldova rămînînd doar bătrînii. Potrivit datelor statistice, acum un an, numărul copiilor din Republica Moldova cu unul sau ambii părinţi plecaţi la muncă peste hotare era de peste 100 000. În pofida acestei stări de lucruri, reacţia autorităţilor se rezumă la înregistrarea, la fiecare început de an, a copiilor ai căror părinţi se află peste hotare, se mai precizează în comunicat.

În atare situaţie, cum e şi de înţeles, scade natalitatea şi numărul populaţiei. Potrivit unor date vehiculate recent în presă, din 1999 pînă în 2013, numărul elevilor (cu vîrste cuprinse între 7-18 ani), încadraţi în procesul de studii, s-a redus cu 42,3 la sută.

În contextul acestor date destul de sumbre pentru Republica Moldova, ombudsmanul copilului consideră că o prioritate de moment pentru autorităţile statului, Ministerul Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei, Ministerul Sănătăţii, Ministerul Educaţiei, ar trebui să devină elaborarea unei strategii în domeniul dezvoltării populaţiei din perspectiva demografică, în care accentul principal să fie pus pe stimularea natalităţii, măsuri de asigurare adecvată a procesului educaţional şi a serviciilor de sănătate.

Tamara Plămădeală pledează pentru adoptarea unor măsuri urgente de protecţie socială a mamei şi copilului, inclusiv prin majorarea indemnizaţiilor pentru îngrijirea copilului, care în prezent, sînt derizorii. Majorarea alocaţiilor ar suplimenta veniturile familiei pentru asigurarea unor condiţii mai bune întru creşterea, îngrijirea şi educarea copiilor. Privind lucrurile sub aspect comparativ, în prezent, statul nostru acordă cele mai mici alocaţii pentru creşterea copilului în regiune. Cuantumul lunar al indemnizaţiei pentru creşterea/îngrijirea copilului este de 30% din media veniturilor lunare ale mamei din ultimele 6 luni anterioare naşterii copilului, dar nu mai puţin de 300 de lei pentru fiecare copil. În România, spre exemplu, alocaţia pentru creşterea copilului este în mărime de 85% din salariul mamei, iar în Ucraina - de cîteva sute de euro. Totodată, în Rusia, la naşterea copilului, familia beneficiază de o alocaţie de stat care-i permite să procure chiar şi o locuinţă.

De asemenea, avocatul copilului susţine că asigurarea cu locuri de muncă a tinerilor specialişti, cu oferirea unor salarii ce le-ar permite garantarea unui trai decent, ar fi şi aceasta o soluţie bună. Or, în aceste condiţii tinerii vor fi motivaţi să-şi întemeieze o familie şi să-şi crească copiii în ţară.

În contextul Zilei internaţionale a familiei, avocatul parlamentar trage atenţia autorităţilor şi asupra problemelor legate de situaţia celor aproximativ 5000 de copii din Moldova, care în prezent nu au familie sau se consideră că au familie şi sînt educaţi în instituţii rezidenţiale, reafirmînd necesitatea adoptării acţiunilor de rigoare pentru realizarea dreptului de abitaţie în familie al acestor copii. În acest scop, urmează a fi aplicate pe deplin pîrghiile prevăzute de lege privind adopţiile naţionale şi internaţionale, intensificarea procesului de dezinstituţionalizare, plasare şi reintegrare a copiilor în familiile biologice, extinse şi servicii de alternativă.

La fel, Tamara Plămădeală susţine că familia constituie elementul natural şi fundamental al societăţii, este primul mediu de viaţă, social şi cultural al copilului. Valorile pe care aceasta le transmite copilului stau la baza dezvoltării sale intelectuale, morale şi estetice. De aceea, pentru asigurarea viitorului prosper al statului nostru, familia, valorile ei, trebuie promovate şi protejate. Avocatul parlamentar sugerează demnitarilor care nu pot sau nu doresc să întreprindă acţiunile necesare pentru consolidarea familiei, protecţia mamei şi a copilului, să-şi dea demisia, se mai menţionează în comunicat.

Cor. DREPTUL

Proprietatea ca obiect al ocrotirii penale

Patrimoniul rămîne a fi obiectul care este cel mai des supus unor vătămări ce fac necesară intervenţia mijloacelor de drept penal.

În societatea noastră, situaţia actuală se caracterizează printr-un complex de reforme fundamentale, în limitele cărora se soluţionează probleme dificile de ordin economic şi social. Sarcina de bază a etapei contemporane rezidă în consolidarea continuă a statului, iar pentru realizarea acesteia este foarte important a se asigura stabilitatea economică a ţării.

Baza relaţiilor economice în societate o constituie proprietatea. Din acest considerent, una dintre principalele sarcini ale statului nostru este ocrotirea proprietăţii, fapt prevăzut de Constituţia ţării, precum şi de art.1 din Codul penal al Republicii Moldova.

Trecerea la economia de piaţă, legată de o înrăutăţire a relaţiilor de proprietate, precum şi reducerea nivelului de trai a multor cetăţeni ai statului în care trăim, a intensificat comiterea infracţiunilor împotriva proprietăţii persoanei. Prin urmare, infracţiunile contra patrimoniului şi lupta împotriva lor s-au transformat în una din cele mai actuale probleme în practica juridică contemporană.

Spectrul infracţiunilor împotriva proprietăţii este diferit. De rînd cu cele vechi, bine cunoscute şi specificate în literatura de drept şi legislaţie, apar şi altele noi, care reflectă specificul nivelului actual de dezvoltare a economiei şi ştiinţei.

În orice ţară, patrimoniul formează baza ei economică, materială, şi serveşte drept mijloc de satisfacere a cerinţelor materiale şi spirituale ale populaţiei. Pentru ca relaţiile de proprietate să corespundă cît mai deplin scopului creării lor, ele necesită o apărare sigură de la atentatele criminale.

Conform legislaţiei în vigoare, în Republica Moldova există diverse forme de proprietate: de stat, obştească, privată sau formă mixtă.

În ţara noastră, apărarea tuturor tipurilor de proprietate este condiţia primordială întru ridicarea bunăstării materiale şi a nivelului de viaţă al cetăţenilor, condiţia necesară pentru consolidarea independenţei economice şi politice a ţării, a suveranităţii şi autorităţii ei pe arena internaţională.

Ieşirea din criza economică necesită, astăzi, eforturi sporite: apărarea proprietăţii, perfecţionarea evidenţei şi controlului bunurilor materiale, folosirea lor raţională.

Statul, dintotdeauna, a considerat necesar să ducă o luptă hotărîtoare cu atentatele asupra avutului proprietarului, iar dacă acesta a fost prejudiciat – să asigure deplina restituire a daunei materiale cauzate prin infracţiune.

Lupta cu atentatele asupra avutului proprietarului se duce în corespundere cu legislaţia. În Codul penal al Republicii Moldova aceste infracţiuni sînt stipulate în Capitolul VI al Părţii Speciale a acestui act normativ, intitulat „Infracţiuni contra patrimoniului”.

Astăzi, una dintre cele mai răspîndite atentări la proprietate o reprezintă sustragerile. Nivelul înalt de pericol al delapidărilor este determinat de faptul că obiectul acestor infracţiuni îl constituie relaţiile sociale cu privire la patrimoniu.

Sustragerile reprezintă un grup relativ omogen de infracţiuni, fiecăreia fiindu-i specifice anumite elemente comune, semne obiective şi subiective uniforme. Scopurile şi sarcinile justiţiei moderne, exercitate în strictă conformitate cu principiul legalităţii, solicită o evaluare politico-morală şi juridico-penală ireproşabilă a acestor fapte antisociale.

Anterior trasării problemelor ce apar în legătură cu sustragerile, este necesar a se stabili ce se înţelege prin sustragere.

Prin sustragere se înţelege însuşirea ilegală intenţionată şi gratuită a averii străine mobile ce se află în posesia proprietarului sau a altor persoane ori intenţia care duce la primejdia reală de a pricinui o daună esenţială proprietăţii, săvîrşite de făptuitor în folosul propriu sau al unor terţe persoane în scop de profit.

În definiţia dată sînt incluse următoarele semne: însuşirea ilegală, averea străină, averea mobilă, gratuitatea, intenţia directă, scop şi motiv de profit, din posesia proprietarului sau a altei persoane, cauzarea prejudiciului material esenţial real proprietăţii sau crearea primejdiei de a pricinui o daună esenţială proprietarului.

Absenţa măcar a unui semn din cele prezentate exclude posibilitatea recunoaşterii faptei comise drept delapidare.

Stabilirea trăsăturilor comune ale sustragerii facilitează analiza tipurilor concrete de infracţiuni contra proprietăţii, contribuie la calificarea corectă a faptei, permite delimitarea lor strictă de componenţele de infracţiuni conexe.

Toate tipurile de sustragere se caracterizează, din punctul de vedere al laturii obiective, prin acţiunea care constă în dobîndirea ilegală a averii străine în folosul vinovatului sau a altor persoane şi cauzarea unui prejudiciu proprietarului.

Una din problemele importante ţine de delimitarea infracţiunii consumate de cea neconsumată.

În practica judiciară din ţara noastră, referitor la momentul consumării sustragerilor, se susţine următorul punct de vedere: furtul, jaful şi escrocheria se consideră consumate dacă averea a fost sustrasă şi infractorul are posibilitate reală de a o folosi sau de a dispune de ea la dorinţa sa; tîlhăria se consideră consumată din momentul atacului, însoţit de aplicarea sau ameninţarea cu aplicarea violenţei periculoase pentru viaţa victimei.

Mai este necesar să menţionăm că pentru a considera sustragerea consumată, nu este nevoie ca făptuitorul să se folosească *de facto* de averea străină, să tragă din ea profit. Este suficient doar ca el să obţină o asemenea posibilitate care să fie reală.

Caracterizarea proprietăţii, ca fiind totalitatea relaţiilor de producţie, este excesiv de amplă şi inadmisibil de confuză, deoarece nu permite determinarea obiectului apărării penale într-un mod în care ar fi sesizabil specificul modificărilor social-periculoase, generate în viaţa socială de grupul de infracţiuni, denumite „infracţiuni contra proprietăţii”.

Forma juridică a relaţiei sociale nu este afectată prin comiterea infracţiunii, de exemplu, dreptul de proprietate asupra bunului sustras nu este anulat în urma săvîrşirii sustragerii. Proprietarul poate în orice moment să ceară acest bun de la cel care l-a sustras sau de la posesorul de rea-credinţă, adică dreptul de proprietate întotdeauna se menţine de proprietar. Acest drept nu poate fi contestat şi este inalienabil, dacă nu există o manifestare corespunzătoare de voinţă a posesorului legitim. În plus, „dreptul de proprietate nu se pierde prin neuz”.

Relaţiile de proprietate sînt primare, în timp ce dreptul subiectiv de proprietate este derivat. De aceea, relaţiile sociale de proprietate constituie substanţa, la care infracţiunea atentează nu în paralel, dar ca asupra unui ultim reper.

„Proprietatea”, ca noţiune de sine stătătoare, se aplică pe larg în diverse ramuri de cunoştinţe, fiecare din aceste ramuri comunicînd noţiunii respective trăsăturile sale particulare. Noţiunea, „proprietate” este uzitată în cadrul filosofiei, a teoriei economice, a dreptului penal, constituţional, internaţional, civil, administrativ etc.

În sensul cel mai larg, proprietatea desemnează „stăpînirea deplină asupra unui bun”. În înţelesul său concretizat, proprietatea este privită ca „bun material stăpînit, în special, pămînt (agricol) sau imobil, în baza unui drept recunoscut”. Aşadar, chiar în sens lingvistic, categoria de proprietate este concepută neunivoc.

Problema proprietăţii nu este nouă în ştiinţă. Aspectele legate de stăpînirea proprietăţii îi preocupau pe oameni odată cu apariţia noţiunii date. Încă gînditorii antici, Aristotel şi Cicero, identificau proprietatea cu firea lăuntrică a omului, cu echitatea, cu afecţiunea firească manifestată de individ faţă de sine însuşi. „Platon şi o serie de alţi filosofi erau preocupaţi de chestiunile corelaţiei existente între autoritate şi proprietate, între interesele societăţii şi interesele unor proprietari aparte; interacţiunea unor asemenea noţiuni ca „fericirea”, „armonia socială” şi „proprietatea”.

Etapa prevalentă în evoluţia doctrinei filosofice cu privire la proprietate o constituie învăţătura lui G. Hegel, ale cărei principale idei şi-au găsit reflectare în lucrarea „Filosofia dreptului”. Definind esenţa proprietăţii, G. Hegel remarcă: „Rezonabilitatea proprietăţii se exprimă nu în faptul că este îndepărtată subiectivitatea evidentă a persoanei. Doar prin intermediul proprietăţii persoana evoluează în calitate de fiinţă cu raţiune”. Astfel, conform concepţiei hegeliene, fundamentul proprietăţii o constituie libertatea voinţei persoanei de a poseda un anumit lucru: „Noţiunea de proprietate constă în faptul că persoana îşi plasează propria voinţă în lucru”. G. Hegel leagă proprietatea de libertate, care formează fenomenul persoanei, şi consideră că, conţinutul proprietăţii îl determină „atitudinea voinţei faţă de lucruri” ca „intrare nemijlocită în stăpînire”, „consumare” şi „alienare”. Proeminentul filosof acorda o importanţă primordială proprietăţii ca bază a societăţii civile şi a ordinii social-politice.

Analiza precepţiei hegeliene cu privire la proprietate probează faptul că o bună parte din ideile acestui savant nu şi-au pierdut actualitatea şi pot servi drept temelie metodologică în scopul dezvoltării perceperii contemporane a problemei examinate atît în plan general-teoretic, cît şi în cadrul unor ramuri de drept aparte. Sistemul lui G. Hegel poate fi folosit ca bază metodologică iniţială şi privitor la dreptul penal, atît la nivelul de concepţii generale, cît şi în procesul de apreciere a elementelor unor infracţiuni concrete contra proprietăţii.

În urma celor menţionate, prezintă interes dobîndirea sau pierderea proprietăţii ca urmare a expirării unui termen anumit. Consumarea, întrebuinţarea sau oricare altă manifestare de voinţă, în raport cu lucrurile, are loc în timp, vizavi de aceasta, obiectivitatea constituie prelungirea acestei manifestări. Fără ea, lucrul, fiind abandonat de către realitatea voinţei şi a stăpînirii, devine un lucru fără stăpîn, de aceea eu pierd sau dobîndesc proprietatea ca urmare a expirării unui termen anumit. Durata acestui termen este condiţionată de faptul că proprietarul încetează a mai considera lucrul ca fiind al său, de vreme ce în cazul dat este necesară prelungirea manifestării de voinţă, în timp ce aceasta se exprimă în consumare sau în păstrare.

Altă teză hegeliană, care are însemnătate în ceea ce priveşte răspunderea penală pentru infracţiunile contra proprietăţii, este afirmaţia: „valoarea lucrului poate fi diferită în funcţie de gradul de trebuinţă al acestuia”. Deoarece dreptul, în majoritatea cazurilor, nu ia în calcul dependenţa valorii averii sustrase faţă de acele necesităţi, pe care ea era chemată să le satisfacă, este necesar a aborda problema privind necesitatea evidenţei circumstanţei numite în raport cu infracţiunile săvîrşite împotriva tuturor modalităţilor de proprietate. Expresia pecuniară dezindividualizează averea sustrasă şi, prin aceasta, izolează, în mod artificial, obiectul material al infracţiunii de alte împrejurări importante ale ei.

Însemnătatea averii pentru proprietar este determinată nu doar de calităţile interioare de consum ale acesteia, dar şi de condiţiile concrete (de exemplu, gradul de integrare în procesul de producţie sau în asigurarea activităţii vitale a oamenilor).

Autorului Sklovski K.I. îi aparţine o frază extrem de importantă pentru perceperea esenţei noţiunii de *proprietate:* „Primatul proprietăţii constă în faptul că anume proprietatea reprezintă cea mai amplă întruchipare a persoanei într-un bun”. Într-adevăr, proprietatea este nu altceva decît proprietatea cuiva asupra a ceva. Din acest unghi, proprietatea apare ca o legătură între subiect şi obiect, legătură ce posedă anumite particularităţi. Aceste particularităţi reprezintă, în fapt, distincţia subiectivă dintre ceea ce este al meu şi ceea ce este al tău, iar proprietatea evoluează ca atitudinea unor persoane concrete faţă de anumite bunuri materiale ca faţă de bunurile sale proprii.

Dreptul de proprietate, un drept real tipic, este recunoscut ca drept fundamental al omului, prevăzut în tratatele şi convenţiile internaţionale. Astfel, conform art.17 al Declaraţiei Universale pentru Drepturile Omului, nimeni nu poate fi lipsit în mod arbitrar de proprietatea sa. De asemenea, potrivit art.1 din Protocolul adiţional la Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale; nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decît pentru cauza de utilitate publică şi în condiţiile prevăzute de lege şi de principiile generale ale dreptului internaţional.

Cercetînd şi analizînd dosarele penale, am ajuns la următoarele concluzii: în legătură cu situaţia economică existentă la momentul de faţă – numărul sporit al cerşetorilor, al şomerilor, creşte vădit dorinţa indivizilor de a trăi în mod parazitar fără a fi angajaţi în cîmpul muncii şi a cîştiga cinstit averea. Este mult mai uşor a sustrage averea străină şi a profita de pe urma ei, decît a o cîştiga cu preţul muncii proprii. Vorbind despre criza din societate, nu putem trece cu vederea şi nivelul scăzut de instruire a unui număr mare de minori, care am observat că sustrag frecvent bunuri prin aşa numita metodă de „smulgere”, această activitate fiind o modalitate de petrecere a timpului liber. Aceşti minori provenind din familii nevoiaşe şi fiind influenţaţi de maturi, deseori merg pe calea criminală făcîndu-şi din aceasta unicul mijloc de existenţă.

Ceea ce este specific tuturor formelor de sustragere, este faptul că proprietarul pierde posibilitatea de a poseda, folosi şi administra bunurile, iar persoana vinovată sau alte persoane profită de această posibilitate. De menţionat este şi faptul că în urma sustragerii, proprietatea trece în folosinţa vinovatului sau a altor persoane. Deci, aceste persoane pot poseda, folosi şi administra bunurile sustrase, dar din punct de vedere juridic, ele nu devin proprietari, întrucît dreptul de proprietate nu poate fi obţinut pe cale ilegală.

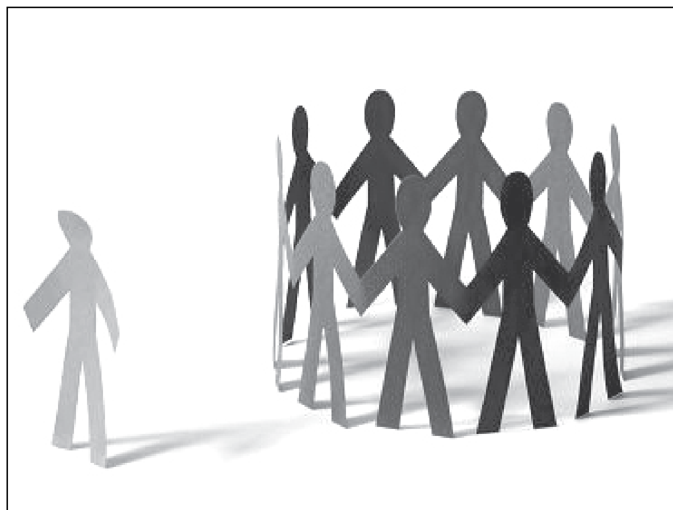
Olga CERNEI,
master în drept,
absolventă a
Institutului Naţional al
Justiţiei din Republica
Moldova,
candidat la funcţia
de judecător

La solicitarea cititorilor

Interzicerea discriminării

Conform cerinţelor Legii nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalităţii, se interzice orice deosebire, excludere, restricţie sau preferinţă pe baza criteriilor stabilite de această lege, care au drept efect limitarea sau subminarea egalităţii de şanse sau tratament la angajare sau concediere, în activitatea nemijlocită şi în formarea profesională.

Interzicerea discriminării pe bază de orientare sexuală se aplică în domeniul angajării în muncă şi al ocupării forţei de muncă.

Se consideră discriminatorii următoarele acţiuni ale angajatorului:

a) plasarea anunţurilor de angajare cu indicarea condiţiilor şi criteriilor care exclud sau favorizează anumite persoane;

b) refuzul neîntemeiat de angajare a persoanei;

c) refuzul neîntemeiat de admitere a unor persoane la cursurile de calificare profesională;

d) remunerarea inegală pentru acelaşi tip şi/sau volum de muncă;

e) distribuirea diferenţiată şi neîntemeiată a sarcinilor de lucru, fapt ce rezultă din acordarea unui statut mai puţin favorabil unor persoane;

f) hărţuirea;

g) orice altă acţiune care contravine prevederilor legale.

Refuzul de angajare, de admitere la cursurile de calificare profesională sau de promovare a persoanelor este considerat neîntemeiat dacă:

a) se solicită prezentarea unor documente suplimentare faţă de cele legal stabilite;

b) se pretinde că persoana nu corespunde unor cerinţe care nu au nimic în comun cu calificarea profesională solicitată pentru exercitarea profesiei sau se solicită corespunderea cu oricare alte cerinţe ilegale cu consecinţe similare.

Angajatorul este obligat să amplaseze în locuri accesibile pentru toţi salariaţii prevederile legale care garantează respectarea egalităţii de şanse şi de tratament la locul de muncă. Orice deosebire, excludere, restricţie sau preferinţă în privinţa unui anumit loc de muncă nu constituie discriminare în cazul în care, prin natura specifică a activităţii în cauză sau a condiţiilor în care această activitate este realizată, există anumite cerinţe profesionale esenţiale şi determinante, cu condiţia ca scopul să fie legitim şi cerinţele proporţionale.

În cadrul activităţilor profesionale ale cultelor religioase şi părţilor lor componente nu constituie discriminare tratamentul diferenţiat bazat pe religia sau convingerile unei persoane atunci cînd religia sau convingerile constituie o cerinţă profesională esenţială, legitimă şi justificată.

Este interzisă orice formă de discriminare privind accesul persoanelor la:

a) serviciile oferite de autorităţile publice;

b) serviciile de asistenţă medicală şi alte servicii de sănătate;

c) serviciile de protecţie socială;

d) serviciile bancare şi financiare;

e) serviciile de transport;

f) serviciile culturale şi de agrement;

g) vînzarea sau închirierea de bunuri mobile sau imobile;

h) alte servicii şi bunuri disponibile publicului.

Conform cerinţelor legii, instituţiile de învăţămînt asigură respectarea principiului nediscriminării:

a) prin oferirea accesului la instituţiile de învăţămînt de orice tip şi nivel;

b) în procesul educaţional, inclusiv la evaluarea cunoştinţelor acumulate;

c) în activitatea ştiinţifico-didactică;

d) prin elaborarea de materiale didactice şi programe de studii;

e) prin informarea şi instruirea cadrelor didactice privind aplicarea metodelor şi mijloacelor de prevenire a actelor de discriminare şi de sesizare a autorităţilor competente.

Instituţiile de învăţămînt nu pot stabili principii de admitere la studii bazate pe anumite restricţii, cu excepţia cazurilor stipulate de legislaţia în vigoare. Refuzul instituţiei de învăţămînt de a admite la studii o anumită persoană ale cărei calificări nu corespund nivelului necesar pentru a fi admisă nu reprezintă o limitare a dreptului la învăţămînt.

Prevederile prezentului articol nu constituie o restrîngere a dreptului instituţiei de învăţămînt care pregăteşte personalul unui anumit cult religios de a refuza înscrierea unei persoane al cărei statut confesional nu corespunde cerinţelor stabilite pentru accesul la instituţia respectivă.

Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări răspunde juristul **Vitalie MODRÎNGĂ**

În baza căror documente se stabilesc indemnizaţiile destinate familiilor cu copii?

Valentina Pripa, mun. Chişinău

Conform Regulamentului cu privire la modul de stabilire şi plată a indemnizaţiilor destinate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1478 din 15 noiembrie 2002, familiile cu copii beneficiază de următoarele tipuri de indemnizaţii:

a) indemnizaţia unică la naşterea copilului;

b) indemnizaţia lunară pentru creşterea copilului pînă la împlinirea vîrstei de 3 ani pentru persoanele asigurate;

c) indemnizaţia lunară pentru îngrijirea copilului pînă la împlinirea vîrstei de 1,5 ani pentru persoanele neasigurate.

Dreptul la indemnizaţiile nominalizate se stabileşte de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale în temeiul următoarelor documente:

- actul de identitate al persoanei căreia i se stabileşte indemnizaţia;
- certificatul de naştere al copilului, după caz, certificatul de naştere al copilului premergător;
- adeverinţa de naştere a copilului (doar în cazul indemnizaţiei unice la naşterea copilului).

Persoana care nu este încadrată în cîmpul muncii depune documentul, prin care se confirmă că nu este încadrată în cîmpul muncii (carnetul de muncă, certificatul de la instituţia de învăţămînt, certificatul de la agenţia teritorială pentru ocuparea forţei de muncă).

În cazul în care solicitantul nu poate confirma documentar angajarea în cîmpul muncii, acesta anexează o declaraţie scrisă în care confirmă sub responsabilitate personală faptul, că nu este angajat în cîmpul muncii.

Dacă persoana activează în cîmpul muncii trebuie să prezinte carnetul de muncă sau certificatul ce confirmă încadrarea în cîmpul muncii, extrasul din ordinul de acordare a concediului pentru îngrijirea copilului.

Moldovenii, în topul imigranţilor care iau credite de la băncile din Italia

Moldovenii se află pe locul opt în topul imigranţilor care au luat, anul trecut, credite în Italia, potrivit primului raport realizat de CRIF, societate care se ocupă de analizarea operaţiunilor bancare şi oferă consultanţă financiară.

Creditele solicitate de „noii italieni”, pe parcursul anului trecut, au constituit 12% din totalul acordat de bănci şi societăţi financiare, conform datelor prezentate în raport.

Cei mai numeroşi aplicanţi, adică peste jumătate de milion, echivalentul a 22%, au fost românii, urmaţi la mare distanţă de albanezi şi marocani cărora le revine cîte 6%. Moldovenilor le revine 2,6% din totalul creditelor solicitate în 2012 de imigranţii din Italia.

Cel mai accesat tip de credit a fost cel imobiliar, iar valoarea medie a unui astfel de împrumut este de 116 000 de euro. Şi de această dată sînt românii primii clasificaţi, 18% dintre aceste credite avînd drept titular un român. Pe acelaşi loc se află şi la capitolul credite personale, cu 24% din totalul celor solicitate de străini.

Anul trecut, persoane din 209 ţări ale lumii au cerut împrumuturi în Italia.

Citaţii în judecată

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Panuli Liudmila, pentru data de 29 mai 2013, ora 8.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 44), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea lui Panuli Alexandr privind desfacerea căsătoriei.

Judecător D. Suşchevici

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Mecontec Market”, pentru data de 5 iunie 2013, ora 12.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 44), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea SRL „Mertrans Prim” privind încasarea sumei.

Judecător D. Suşchevici

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Radion Svetlana, pentru data de 6 iunie 2013, ora 8.30, la şedinţa de judecată (mun. Chişinău, bdul Ştefan cel Mare, nr. 73, bir. 218, et. 2) unde va avea loc examinarea cererii înaintată de Doroş Iurii.

Prezenţa este obligatorie cu actele de identitate. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Liliana Andriaş

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Gusac Alexandru, Chişinău, pentru data de 24 iunie 2013, ora 13.00, la şedinţa de judecată (mun. Chişinău, bdul Ştefan cel Mare, nr. 73, bir. 204) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Mînăscurtă Igor.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător S. Namaşco

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Lex-Civilis”, pentru data de 26 iunie 2013, ora 13.30, la şedinţa de judecată (mun. Chişinău, bdul Ştefan cel Mare, nr. 73, bir. 204) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Glutonus”.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător S. Namaşco

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Noroc Nicolae, pentru data de 1 iulie 2013, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 47), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea ÎM „Romstal Trade” SRL privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător I. Busuioc

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Tihohod Rostislav, pentru data de 1 iulie 2013, ora 16.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 66) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea lui Cogîlniceanu Sergiu privind încasarea datoriei.

Judecător A. Catană

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Reprocon Grup”, ultimul sediu cunoscut: mun. Chişinău, str. Ghioceilor, nr. 1, pentru data de 13 iunie 2013, ora 16.30, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 606) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Becad” privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ghenadie Plămădeală

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ziubriţchi Veaceslav, pentru data de 19 iunie 2013, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 615) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-2458/2013, la cererea înaintată de Asociaţia Profesională „Biroul Naţional al Asigurărilor de Autovehicule” privind încasarea sumei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Elena Cojocari

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Begleţ Eugeniu, pentru data de 25 iunie 2013, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 615) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-1938/2013, la cererea înaintată de OM „A.V. Capital” SRL privind încasarea sumei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Elena Cojocari

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Palsacom Lux”, pentru data de 27 iunie 2013, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 615) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-2133/2013, la cererea înaintată de Sîrghi Dumitru privind rezoluţiunea contractului şi restituirea sumei de bani.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Elena Cojocari

Citaţii în judecată

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Donato", IDNO – 1002600039120, cu adresa juridică cunoscută: mun. Chişinău, str. Mitropolit Dosoftei, nr. 124, pentru data de 1iulie 2013, ora 8.30, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 605) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Contexim Impex" privind încasarea datoriei şi penalităţilor.

Judecător Natalia Simciuc

◆◆◆

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Darie Igor", pentru data de 29 mai 2013, ora 16.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 30) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea Universităţii Agrare de Stat din Moldova privind încasarea sumei.

Judecător Veronica Negru

◆◆◆

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Popova Ala, mun. Chişinău, str. Pajurei, nr. 13/1, apt. 59, pentru data de 30 mai 2013, ora 12.00, la şedinţa de judecată (mun. Chişinău, bdul Ştefan cel Mare, nr. 73, bir. 225, în incinta Judecătoriei Comerciale de Circumscripţie) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de DPDC.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iu. Ţurcan

◆◆◆

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Valbor-Trans", mun. Chişinău, str. M. Eminescu, nr. 70-72, pentru data de 11 iunie 2013, ora 9.00, la şedinţa de judecată (mun. Chişinău, bdul Ştefan cel Mare, nr. 73, et. 2, bir. 213, în incinta Judecătoriei Comerciale de Circumscripţie), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea SRL „VVS LUX", mun. Chişinău privind încasarea datoriei în sumă de 82 150,50 lei.

Prezenţa reperezentantului cu procură sau mandat, referinţă la acţiune şi dovada achitării mărfii este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

◆◆◆

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Samsonova Valentina, str. Calea Ieşilor, nr. 51/1, apt. 20, mun. Chişinău, pentru data de 26 iunie 2013, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20), unde va avea loc examinarea cauzei civile nr. 2-13591/2012, la acţiunea cet. Prodan M. către RED Union Fenosa şi Samsonova Valentina privind nesoluţionarea cererii de încheiere a contractului de furnizare.

Judecător Gh. V. Bîrnaz

◆◆◆

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Daxinon", pentru data de 17 iulie 2013, ora 14.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SA „Tehoptimed" privind încasarea datoriei.

Judecător Gheorghe Gorun

◆◆◆

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Steţiuc Vladimir, mun. Chişinău, str. Albişoara, nr. 76/1, apt. 63, pentru data de 6 august 2013, ora 11.30, la şedinţa de judecată (mun. Chişinău, bdul Ştefan cel Mare, nr. 73, bir. 225, în incinta Judecătoriei Comerciale de Circumscripţie) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SC „Grocor-Auto" SRL.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iu. Ţurcan

◆◆◆

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet-lor: Grajdian Nelli, Grajdian Valeriu, cu domiciliul: mun. Chişinău, str. Studenţilor, nr. 19/1, apt. 8, pentru data de 18 septembrie 2013, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20), unde va avea loc examinarea cauzei civile nr. 2-15893/12, la acţiunea cet. Emelianov A. privind încasarea datoriei.

Judecător Gh. V. Bîrnaz

◆◆◆

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Panfilova Elena, pentru data de 23 septembrie 2013, ora 15.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 30) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cererii depusă de CCL - 7/1 către Panfilova Elena, intervenient accesoriu SA „Termocom" privind încasarea datoriei.

Judecător Veronica Negru

◆◆◆

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Erusalimski Marina, pentru data de 10 iunie 2013, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 27), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Erusalimski Vladimir privind desfacerea căsătoriei.

Prezenţa intimatei Erusalimski Marina este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa ei.

Judecător Ion Druţă

◆◆◆

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Ciobanu Vasile, pentru data de 12 iunie 2013, ora 12.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 1,„A"), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Josan Vasile privind încasarea datoriei.

Judecător Nicolae Şova

◆◆◆

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului „Romis-Trans" SRL, cu ultimul sediu cunoscut: mun. Chişinău, str. Botanica Veche, nr. 6, apt. 24, cet. Moga Ion Gheorghe, cu ultimul domiciliu cunoscut: satul Peresecina, Orhei, pentru data de 20 iunie 2013, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 6) în calitate de pîrîţi, unde va avea loc examinarea cauzei civile nr. 2-965/13, la cererea AP „Biroul Naţional al Asiguratorilor de Autovehicule" către: „Romis-Trans" SRL, Moga Ion Gheorghe privind încasarea sumei în regres.

Judecător Svetlana Garştea-Bria

◆◆◆

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Niţă Ion, cu ultimul domiciliu cunoscut: satul Ciuciuleni, Hînceşti, pentru data de 28 iunie 2013, ora 11.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 6) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile nr. 2-3182/10, la cererea lui Rîcov Serghei către: Goliş Cristi, Goliş Victor, Goliş Galina privind încasarea prejudiciului material şi moral.

Judecător Svetlana Garştea-Bria

◆◆◆

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet-lor: Goliş Victor, Goliş Cristi, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chişinău, str. Cetatea Albă, nr. 158, apt. 36, pentru data de 28 iunie 2013, ora 11.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 6) în calitate de pîrîţi, unde va avea loc examinarea cauzei civile nr. 2-3182/10, la cererea lui Rîcov Serghei către: Goliş Cristi, Goliş Victor, Goliş Galina privind încasarea prejudiciului material şi moral.

Judecător Svetlana Garştea-Bria

◆◆◆

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet-lor: Poliscenco Evghenii şi Poliscenco Semion, pentru data de 3 iulie 2013, ora 8.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 1), unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de APLP - 51/108, cu participarea SA „Termocom" privind încasarea datoriei.

Judecător Viorica Puica

◆◆◆

Judecătoria Botanica mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cobîlean Denis, pentru data de 5 septembrie 2013, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 18), în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea AP „Biroul Naţional al Asiguratorilor de Autovehicule" privind încasarea datoriei.

Judecător Ecaterina Silivestru

◆◆◆

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Bogdan Iurie, a.n. 09.02.1969, pentru data de 5 iunie 2013, ora 8.50, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 301) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea APLP - 54/369 privind încasarea datoriei.

Judecător Victor Burduh

◆◆◆

Judecătoria Drochia, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Preahin Valeriu, Preahin Lilia, domiciliaţi: or. Drochia, str. Dimitrie Cantemir, nr. 41, pentru data de 3 iunie 2013, ora 13.30, la şedinţa de judecată (or. Drochia, str. 31 August 1989, nr. 7, bir. 1) în calitate de pîrîţi în cauza civilă intentată de Leşanu Lucia privind încasarea datoriei şi a dobînzii de întîrziere.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător V. Zaporojan

◆◆◆

Judecătoria Străşeni, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Simcişin Mihail Boris şi Filipova Tatiana Victor, pentru data de 10 iunie 2013, ora 10.00, la şedinţa de judecată (or. Străşeni, str. Ştefan cel Mare, nr. 98) în calitate de pîrîţi în cauza civilă la cererea SA „Corporaţia de Finanţare Rurală" privind executarea silită a dreptului de ipotecă.

Judecător D. Mârzenco

◆◆◆

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Botezat Elena, c.p. – 2001074002309, domiciliată: satul Dîşcova, Orhei, pentru data de 14 iunie 2013, ora 9.20, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu, nr. 135, et. 1, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea lui Botezat Fiodor privind desfacerea căsătoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Viorelia Varaniţă

◆◆◆

Judecătoria Briceni solicită prezentarea cet. Babaev Ali Rahman, a.n. 09.05.1967, domiciliat: or. Briceni, str. M. Eminescu, nr. 77, apt. 27, pentru data de 17 iunie 2013, ora 8.30, la şedinţa de judecată (or. Briceni, str. Independenţei, nr. 5, bir. 3), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Benderscaia Aliona privind decăderea din drepturile părinteşti.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător N. G. Chirtoagă

◆◆◆

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Hangan Igor Mihail, domiciliat: satul Pelivan, Orhei, pentru data de 21 iunie 2013, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2, bir. 5) în calitate de pîrît/intervenient în cauza civilă la cererea AB „Biroul Naţional al Asigurării de Autovehicule".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Sergiu Procopciuc

◆◆◆

Judecătoria Drochia, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cibotari Ştefan Mihail, domiciliat: satul Voloviţa, Soroca, pentru data de 21 iunie 2013, ora 8.30, la şedinţa de judecată (or. Drochia, str. 31 August 1989, nr. 7, bir. 4) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Cibotari Oxana Leonid privind încasarea pensiei pentru întreţinerea soţiei.

Judecător Ion Rusu

◆◆◆

Judecătoria Străşeni solicită prezentarea reprezentantului „Autotrevam" SRL, cu sediul: or. Străşeni, str. Ştefan cel Mare, nr. 163, pentru data de 11 iulie 2013, ora 13.30, la şedinţa de judecată (or. Străşeni, str. Ştefan cel Mare, nr. 98, bir.5) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de „Baştina" SRL.

Judecător Vasile Rusu

◆◆◆

Judecătoria Rîbniţa RM, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Boinovici Serghei Evghenii, a.n. 1969, cu ultimul domiciliu cunoscut: or. Rezina, pentru data de 15 iulie 2013, ora 10.00, la şedinţa de judecată (or. Rezina, str. Voluntarilor, nr. 3, sala de şedinţe nr. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Iarmenco Irina privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Tamara Anghel

◆◆◆

Curtea de Apel Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SC „Gatolir-Prim" SRL, pentru data de 6 iunie 2013, ora 12.00, la şedinţa de judecată (str. Teilor, nr. 4, et. 2, sala nr. 8, mun. Chişinău) în calitate de intimat în cauza civilă la acţiunea lui Godoroja Gheorghe către: SC „Gatolir-Prim" SRL şi Hodacov Eduard privind încasarea prejudiciului.

Judecătorul
Curţii de Apel Chişinău N. Traciuc

◆◆◆

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Nichitin Iurii, pentru data de 10 iunie 2013, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 30) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea depusă de Nichitina Jana privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Veronica Negru

ANUNŢ

Institutul Naţional al Justiţiei anunţă concursul de admitere pentru instruirea iniţială la funcţiile de judecător şi de procuror, în perioada 1 octombrie 2013 - 31 martie 2015.

(Condiţiile concursului şi alte informaţii le găsiţi pe: www.inj.md)

SOMAŢIE

Prin prezenta, împrumutătorul, cet. Stratan Gheorghe Gheorghe, cu domiciliul în mun. Chişinău solicită împrumutatului său, cet. Spînu Gheorghe Petru, cu domiciliul în satul Măgdăceşti, raionul Criuleni, să restituie pînă la data de 3 iunie 2013 suma de bani indicată în contractul de împrumut din data de 15 decembrie 2012. În caz contrar cet. Stratan Gheorghe Gheorghe va fi nevoit să-şi valorifice creanţele pe cale judiciară.

În aceste clipe grele, Redacţia Ziarului Dreptul şi Revista Naţională de Drept exprimă sincere condoleanţe şi regrete profunde familiei şi rudelor îndoliate în legătură cu trecerea în nefiinţă a celui care a fost **Oleg GUŢU**, şeful Departamentului Administrare Patrimoniu al Universităţii de Stat din Moldova, absolvent al Facultăţii de Biologie şi Pedologie şi al Facultăţii de Drept.

Dumnezeu să îl odihnească în pace.

CONDOLEANŢE

Colectivul Institutului Naţional al Justiţiei exprimă compasiuni doamnei Anastasia Pascari, director INJ, în legătură cu decesul surorii sale –

Serafima.

Dumnezeu s-o odihnească în pace.

Aniversări

Zilele acestea şi-au aniversat ziua de naştere: **Raisa Grecu**, doctor habilitat în drept, conferenţiar universitar, decan al Facultăţii de Drept a USPEE „Constantin Stere"; **Veronica Cupcea**, preşedintele Judecătoriei Orhei; **Ştefan Niţa**, judecător, Centru; **Alexandru Gheorghieş**, preşedintele CA Bălţi; **Ion Arhiliuc**, judecător, CSJ.

Mult stimaţi omagiaţi, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere şi calde urări de sănătate. Apreciem străduinţa, devotamentul, abnegaţia, responsabilitatea cu care vă îndepliniţi obligaţiile, întru bunăstarea societăţii noastre.

Vă dorim să aveţi parte, de acum încolo, doar de împliniri şi realizări care să vă întregească deplin fericirea.

La Mulţi Ani!

membrii Consiliului de administraţie al Uniunii Juriştilor, Echipa *Dreptul* şi *Revista Naţională de Drept*

Echipa redacţiei Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteţi abonaţii noştri şi susţineţi ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămîne alături de Dvs.

Ce spun hainele tale despre tine

Ce ai în dulap? Mormane de haine nepurtate, rochii cu etichetele pe ele, jacheta unui fost iubit sau blugi care-ţi sînt prea strîmţi? Adesea, ceea ce găsim în dulapul unei femei spune multe despre personalitatea ei, despre starea ei de spirit, despre temerile şi dorinţele ei.

Ai dulapul plin de logouri

Cu alte cuvinte, aproape tot ce ai este „de firmă", ceea ce înseamnă că vrei să ascunzi cine eşti de fapt. Te interesează mult ce spune lumea despre tine şi vrei să afişezi o anumită imagine, aşa că ieşi la înaintare cu numele unor firme celebre. Este o formă de a te ascunde. Ceva nu a mers bine cînd ai făcut tranziţia dintre adolescenţă şi maturitate.

Ai dulapul plin de haine nepurtate, cu etichetele rupte

În traducere liberă, nu te poţi rupe de trecut. Poate ai născut şi nu poţi renunţa la garderoba de dinainte de naştere sau poate nu-ţi place să renunţi la lucruri gîndindu-te că va reveni moda. Ai o personalitate anxioasă.

Ai dulapul plin de haine nepurtate, cu etichetele încă nerupte

Nu te agăţi de trecut, dar ai un ideal privind modul în care ar trebui să-ţi fie viaţa. Şi totuşi, realitatea nu se supune viziunii tale. În loc să schimbi ceva în planul imediat, cumperi haine pentru viaţa perfectă şi nu le porţi.

Dulapul tău este monocolor

Dacă ai haine în culori neutre, dai senzaţia că aproape vrei să dispari din peisaj, că nu vrei deloc să fii văzută. Asta se leagă fie de o stimă de sine scăzută, fie de faptul că eşti introvertită.

Dulapul tău este plin de pantaloni

Femeile care poartă doar pantaloni tind să fie foarte interesante, dar nu se adaptează foarte uşor relaţionărilor sociale, căci au personalităţi extrem de puternice.

Dulapul tău este plin cu haine identice

Adică ai acelaşi blazer în cinci nuanţe diferite. În traducere liberă – ţi-e teamă de schimbare. Nu te poţi implica uşor într-o relaţie şi nu-ţi schimbi serviciul.

Consumul de ouă la micul dejun îţi protejează vederea

Medicii afirmă că dacă vrei să iei un mic dejun sănătos, care să te ţină sătulă pe mai mult timp, atunci ouăle sînt cea mai bună alegere. Acestea conţin aportul necesar de proteine şi te ajută să te menţii în formă. Ideal ar fi să nu consumi mai mult de două ouă pe zi.

Iată de ce ar trebui să consumi ouă la micul dejun:

Îţi protejează vederea

Ouăle conţin leuteină şi zeaxantină, doi antioxidanţi esenţiali pentru protejarea văzului împotriva razelor UV. Potrivit studiilor, un ou pe zi poate preveni cataracta, una dintre principalele cauze ale orbirii la persoanele în vîrstă.

Pot preveni apariţia cancerului la sîn

Riscul de a dezvolta cancer la sîn a scăzut aproape la jumătate în cazul femeilor care mănîncă cel puţin 6 ouă pe săptămînă.

Te ajută să ai păr şi unghii mai sănătoase

Dacă vrei să-ţi crească mai repede părul şi unghiile, mănîncă ouă mai des, mai ales dacă în ultima perioadă ai cam dus lipsă de alimente bogate în vitamina B12.

Te ţin sătulă

Proteinele şi grăsimile sănătoase din ou, te ţin sătulă şi-ţi menţin nivelul de energie ridicat, mai mult timp, astfel scapi de nevoia de a mai mînca pînă la prînz.

Ajută creierul

Un gălbenuş de ou conţine aproximativ 300 de micrograme de choline, substanţă necesară organismului care ajută la funcţionarea creierului, sistemului nervos şi a sistemului cardiovascular.

Caleidoscop

Cercetătorii au descoperit efectele benefice ale şampaniei

A mai apărut un motiv bun pentru a deschide o sticlă cu şampanie. Oamenii de ştiinţă susţin că trei cupe cu această băutură, băute săptămînal, ar putea îmbunătăţi memoria. Mai mult, spumantul ar putea preveni şi astfel de afecţiuni, precum demenţa sau Alzheimer-ul.

Cercetătorii de la Universitatea Reading din Marea Britanie au descoperit componenta care are un efect benefic asupra memoriei în strugurii Pinot Noir, care sînt utilizaţi în producerea şampaniei.

Este vorba despre acid fenolic, substanţă care nu se regăseşte în vinul roşu produs din acelaşi tip de struguri. Experimentele au fost efectuate pe şoareci de laborator, însă autorii studiului sînt convinşi că efectul este similar şi la oameni.

Ce se poate întîmpla dacă nu ne odihnim suficient

Somnul sănătos face bine. Un studiu recent a demonstrat că americanii dorm mult mai puţin decît ar trebui, iar reprezentanţii Centrului de Control şi Prevenire a bolilor din Statele Unite spun că lipsa somnului reprezintă o adevărată epidemie naţională.

Încă din copilărie, părinţii încearcă să-şi convingă copiii să doarmă mai mult. Îndemnul nu este întîmplător, deoarece somnul insuficient ne face mai deprimaţi, mai puţin eficienţi şi poate provoca probleme ce ţin de greutate.

Mai mult decît atît, lipsa somnului are efecte devastatoare asupra frumuseţii. O piele bine întinsă, un ten plăcut, fără cearcăne, o privire stălucitoare, un păr plin de vitalitate, pot fi menţinute doar printr-un program echilibrat de odihnă.

Oamenii care dorm insuficient sînt mult mai stresaţi şi au probleme de concentrare. La fel, acest fapt afectează memoria, agravează problemele cardiace şi diabetul.

Pentru a evita astfel de probleme, specialiştii recomandă între 10 şi 11 ore de somn pentru copii. Adolescenţii trebuie să doarmă nu mai puţin de opt ore şi jumătate, iar adulţii au nevoie de şapte-nouă ore de odihnă pe noapte.

În genţile femeilor sînt mai multe bacterii decît în toaletele publice

În genţile femeilor sînt mai multe bacterii decît în toaletele publice. O cercetare efectuată în Marea Britanie a demonstrat că una din cinci poşete este contaminată cu un număr atît de mare de microbi, încît reprezintă un pericol pentru sănătate.

Studiul „Initial Washroom Hygiene" a scos la iveală că cel mai murdar obiect din geanta unei femei este crema de mîini. Cea mai gravă situaţie este cu genţile din piele, a căror textură favorizează înmulţirea bacteriilor.

Oamenii de ştiinţă îndeamnă femeile să-şi spele mîinile în mod regulat. Anterior, un alt studiu a demonstrat că bacteriile din bucătărie pot afecta grav sănătatea. Cele mai murdare au fost declarate mînerele frigiderului şi ale congelatorului, dar şi butoanele de la cuptorul cu microunde.

Îmbătrîneşti mai repede şi rişti să mori mai curînd, dacă locuieşti lîngă şosea

Traiul în apropiere de şosea afectează sănătatea oamenilor. Potrivit specialiştilor, persoanele care locuiesc nu departe de o stradă cu circulaţie intensă, riscă să îmbătrînească şi să moară mai repede.

Acest lucru se explică prin poluarea aerului, determinată de trafic. În atare condiţii, posibilitatea producerii unui accident vascular sau atac de cord este mai mare, din cauza depunerii de colesterol pe pereţii interiori ai vaselor de sînge. De asemenea, rinichii sînt sensibili la astfel de acumulări, iar funcţia renală poate fi afectată. La studiu au participat peste 1100 de adulţi.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice şi Economice Europene „Constantin Stere" din Moldova
Uniunea Juriştilor din Moldova

Redactor-şef: Gheorghe AVORNIC
Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA, Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacţiei: MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei. Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 81/13 sp